

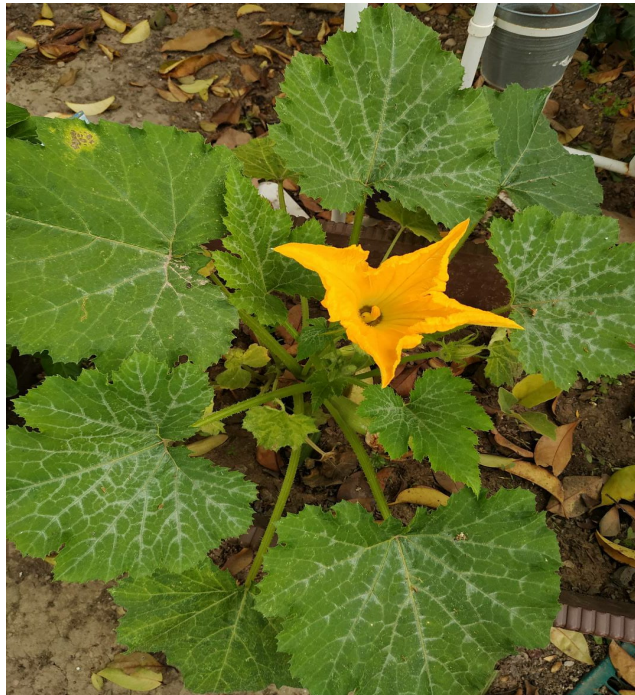
PROJECTE HORT ESCOLAR.

CURS 2021-22

INDEX.

- 1.- JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE.
- 2.- OBJETIUS.
- 3.- ORGANITZACIÓ.
- 4.- METODOLOGIA
- 5.- RECURSOS HUMANS .
- 6.- RECURSOS MATERIALS.
- 7.- AVALUACIÓ.
- 8.- AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

1.- JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE.

L'hort escolar incloent en aquest terme no sols activitats d'hort, sinó també de jardineria, és un excel·lent recurs per a convertir el centre educatiu en un lloc que possibilita a l'alumnat majoritàriament urbà, múltiples experiències sobre el seu entorn natural i rural, entendre les relacions i dependències que tenim amb ell, i posar en pràctica actituds i hàbits de cura i responsabilitat mediambiental; experiències interessants per al desenvolupament de les capacitats fonamentals en Educació Ambiental.

Des de la perspectiva de la innovació educativa i de l'educació ambiental, l'hort com a recurs educatiu suposa un instrument de primer ordre, ja que permet posar en pràctica un aprenentatge actiu i cooperatiu basat en la resolució planificada de problemes, així com un eficaç desenvolupament d'actituds i valors conduents a uns comportaments més compromesos amb la conservació i millora de l'entorn i amb la utilització sostenible dels recursos ambientals.

L'hort és el marc idoni per a treballar les Línies Transversals, especialment l'Educació Ambiental (EA), perquè en ell tenen cabuda temes com el consum, l'alimentació, els fets i el reciclatge, la salut i el desenvolupament dels pobles i valors com l'apreciació de totes les formes de vida, l'equitat i la solidaritat envers les altres persones i el planeta. En l'hort es conjuminen la cultura escolar-científica i la vida quotidiana, a través d'ell es pot descobrir les relacions que s'estableixen entre el nostre model de consum, la nostra salut i les seues interaccions amb el medi ambient i es poden facilitar aprenentatges útils per al desenvolupament social de l'alumnat dins i fora del marc educatiu.

A través del projecte educatiu "Una llavor a l'escola", hem anat configurant tota l'organització de l'activitat en l'escola, per poder coordinar les seues actuacions amb les nostres propietats.

L'hort escolar pot ser, d'altra banda, una manera de millorar la "qualitat ambiental" del centre educatiu.

2.- OBJETIUS

El treball en l'hort escolar facilita el desenvolupament d'una pràctica educativa d'acord amb les finalitats, els objectius i continguts de l'Educació Ambiental, que implica la conjunció de tres pilars fonamentals:

- Educar **EN** el mitjà: investigant i treballant directament en el mitjà, relacionant els problemes que afecten aqueix entorn pròxim amb problemàtiques més globals.
- Educar **SOBRE** el mitjà: L'hort és un sistema ecològic, que com a tal haurà de ser investigat en el seu conjunt, tenint en compte els elements que el conformen, les interaccions que es donen entre ells, els canvis que pateix, la seua organització, i les interdependències que té respecte a altres sistemes.
- Educar **A** favor del mitjà: impulsant una sèrie de valors i actituds necessaris per a un canvi cap a comportaments més respectuosos amb el medi ambient.

A mesura que anem avançant en el treball en l'hort, l'alumnat anirà observant els canvis que pateix el mitjà com a conseqüència de la nostra intervenció en ell. Buscar la relació entre una intervenció concreta i un resultat serà fàcil, podrem experimentar-lo en el propi terreny i les conseqüències de les diferents intervencions ens faran arribar a tractar temes i problemàtiques més generals com a tipus d'explotació agrícola, esgotament dels recursos com l'aigua o el sòl, contaminació lligada a l'agricultura, recursos alimentosos, qualitat de vida, etc. Aquests objectius de desenvolupament sostenible ens ajudaran a l'adquisició dels objectius perseguits, con són:

- Adquirir consciència sobre la incidència de les nostres activitats sobre l'equilibri del mitjà, valorant amb opinions pròpies els canvis i impactes que causem.
- Progressar en la comprensió de forma cada vegada més complexa de conceptes bàsics per a entendre el funcionament del mitjà. L'hort és un sistema ecològic que viu constants interaccions amb els sistemes socials en forma de tecnologia, cultura, economia, política, etc.

- Treballar valors i actituds com la convivència, l'autonomia, la solidaritat, el treball cooperatiu. En la posada en marxa i en el treball en l'hort amb el nostre alumnat desenvoluparem actituds positives cap al consum responsable, en abordar temes d'altres línies transversals com el consum i el desenvolupament, posar en connexió la decadència ambiental i la injustícia social i evidenciar que solament uns pocs poden gaudir els avantatges d'una “bona alimentació” mentre uns altres pateixen fam o desnutrició. També per mitjà del treball en grup i de l'autonomia organitzativa estarem potenciant el diàleg i la necessària cooperació per a una tasca col·lectiva.
- Establir llaços afectius amb el mitjà, desenvolupant la capacitat de gaudir de l'entorn, compatibilitzant aqueix gaudi amb la conservació i manteniment d'equilibri en els diferents usos.
- Desenvolupar capacitats de planificació, resolució de problemes, prevenció de conseqüències, aplicant en la seua activitat procediments diversos. La tasca d'organitzar i posar en marxa un hort escolar, exigirà al nostre alumnat un treball d'organització, de presa de decisions, de cerca de solucions per a problemes que vagen sorgint, de manera que en moltes ocasions haurà de recórrer a diferents procediments i mètodes per a fer front a les situacions mes o menys dificultoses que vagen sorgint.
- Fomentar la iniciativa i responsabilitat, el treball en equip i les relacions amb les persones de l'entorn pròxim. Aquest treball suposarà moltes vegades haver d'afrontar dubtes i haver de recórrer a persones que sàpien més que nosaltres/as del tema (agricultors/as, especialistes, etc.), trobar-nos amb la necessitat de buscar informació per a solucionar temes concrets, planificar sessions de treball. Totes aquestes tasques faran que el nostre alumnat siga particip i protagonista del procés d'ensenyament–aprenentatge.

A més de la consecució d'aquests objectius el treball de l'hort escolar serà una eina útil per a arribar a treballar continguts bàsics de l'Educació Ambiental i per a la comprensió del funcionament dels sistemes.

3.- ORGANITZACIÓ.

En l'organització de l'hort cal prendre decisions de caràcter general, assignar recursos i distribuir les tasques abans de programar de manera coherent les activitats educatives.

No tot l'alumnat participa de la mateixa manera en l'hort escolar, en un centre educatiu tan gran com el nostre, hem de resoldre el problema de l'espai. Som moltes aules i un únic espai com a aula, així que es fa necessari seleccionar l'alumnat que tindrà l'hort com activitat setmanal amb les monitores especialitzades en totes les sessions, i l'alumnat que tindrà el seu espai individual per a desenvolupar l'activitat de sembra i recolecció com a Taller. (Amb la periodicitat que estime necessària la seua professora de l'aula). També disposarà de manera esporàdica de l'atenció de la professora especialitzada.

Durant l'inici de curs, totes les classes reben una sessió de taller amb la professora especialitzada, a cadascuna de les classes se les adjudica un espai on van a poder anar plantant i el lloc on poden colocar els planters. S'inicia d'aquesta manera la ficada en marxa del taller d'hort escolar en cada classe. Durant el curs escolar, les classes amb la professora d'hort escolar seràn esporàdiques o sempre que se la necessite per a tasques determinades. Serà la tutora o tutor de la classe la que diga el seguiment de l'hort escolar de la seua aula. A través de la professora de l'hort, es gestionaran les necessitats de material per a les classes.

El grup seleccionat per a rebre classes setmanals durant tot el curs serà:

- Aula CIL.
- 6é A/B/C , 4t C

Aquestes 5 aules rebràn semanalment taller de natura i hort escolar, amb tots els continguts objectius planificats en el projecte.

4.- METODOLOGIA .

La metodologia de treball en l'hort escolar aborda de manera global o interdisciplinària, segons l'edat, una pluralitat d'objectius educatius d'Educació Infantil i Educació Primària , així com

una àmplia varietat de continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals dels diferents àmbits i àrees presents en aquestes etapes educatives.

S'han tingut en compte els següents aspectes:

Activitat investigadora: es pretén que l'alumnat faça observacions, plantege dubtes, formule hipòtesis i realitze comprovacions, que connecte les seues idees i coneixements amb noves fonts d'informació per a poder anar reelaborant aquestes informacions i traient les seues pròpies conclusions. Sempre tenint en compte l'edat de cada alumne.

Treball en grup (Aquest curs amb les mesures sanitàries): l'alumnat haurà d'organitzar el seu treball en grup, girant les activitats, intercanviant informacions, tractant d'arribar a acords per a solucionar els problemes que sorgisquen o preveure el que puga ocórrer. Per a això serà necessari que es debata, es treballen diferents maneres de prendre i portar a la pràctica les decisions grupals, preparen i disposen tasques i activitats diferents per a totes les persones del grup i que siguen de principi a fi, elles i ells els vertaders protagonistes en aquesta tasca.

Globalitat: L'hort escolar és un recurs transversal en el qual es poden estudiar temes com el

consum, l'alimentació, els fems i el reciclatge, l'ecofeminisme, la salut i el desenvolupament dels pobles. És l'entorn on es pot experimentar la interdisciplinarietat, on les disciplines seran instruments que ajuden i contribuïsquen a descobrir i interpretar la realitat, on es percep la globalitat de la naturalesa, en la qual tot està relacionat, res està incomunicat i tot forma part de tot: l'aigua, l'aire, el sol, la terra, els aliments que ens ofereix i el nostre esforç en treballar-lo.

L'aprenentatge en l'hort es converteix en un procés social en el qual els alumnes i alumnes, en comunicació amb el mig i amb els altres i la gent d'al voltant, i a través d'iniciatives, riscos, experiències i noves idees van interpretant la realitat i connectant les noves experiències amb els seus coneixements previs.

La investigació en el mig és el mètode més comú en l'estudi i funcionament dels horts escolars, ja que la incertesa de les labors agrícoles s'adapta bé al mètode de pregunta, exploració i cerca de solucions.

L'hort proporciona ocasions i mitjans perquè els alumnes i alumnes prenguen decisions i actuen segons aqueixes decisions. Però cal afavorir-los creant un ambient de treball en el qual es fomenti l'interès per plantejar qüestions i la confiança per a aplicar les seues idees a situacions noves. Després, necessàriament, a aquesta fase exploratòria ha de succeir una fase reflexiva per a analitzar, relacionar els fets, ordenar-los, sintetitzar-los, etc.

L'estructura organitzativa de l'hort haurà de tindre en compte els ritmes de la naturalesa (no convé regar tots els dies), els imprevistos (pluges torrencials, gelades, etc.) i el solapament dels grups, per això cal programar tasques per a escenaris diferents (aula, laboratori, hort, planter, hivernacle, etc.), perquè els grups treballen amb suficient autonomia, mobilitat i capacitat decisòria.

5.- RECURSOS HUMANS .

L'activitat serà impartida per:

INÉS ESTELLÉS CASTELLÓ.

- Els propis docents de l'aula per a donar suport.

Per a posar en marxa un hort escolar és necessària una adequada formació del professorat.

Aquest curs formem un GRUP DE TREBALL (PAF) un equip de 11 persones que volem donar-li continuïtat en el temps a aquesta activitat tant important per l'educació integral del nostre alumnat.

El professorat que no forma part d'aquest grup de treball, es va formant al mateix temps que l'alumnat, ja que cada tutor o tutora que vol participar en les activitats d'hort escolar, està presnet en les classes amb el seu alumnat i participa activament en elles.

- Les famílies del centre educatiu. (Aquest curs sense interacció amb l'alumnat).

Les famílies interesades participen voluntàriament en tasques de l'hort que no pot fer l'alumnat, com poden ser la neteja i acondicionament dels espais, quan es necessita força física per poder fer-los, confecció de carteleria pirograbada...

6.- RECURSOS MATERIALS.

Els materials utilitzats per a aquesta activitat són:

Material específic de l'espai hortícola:

Hortalisses, llavors, substrats, aigua, regadores, eines de l'hort. Part d'aquest material està subvencionat pel projecte educatiu: “ Una llavor a l'escola”.

Material que se sol utilitzar normalment a l'aula:

Pintures, cola, cartolines, papers de colors, folis, materials reciclats...

Material dissenyat específic per a tallers concrets:

Sobretot el que ens facilita el projecte educatiu” Una llavor a l'escola”, o bé físicament, com els llibres que s'han publicat, els cartells d'insectes, fitxes didàctiques, els aliments per colors... A més a més de tot el material elaborat i enviat telemàticament del que poden disposar totes les aules per poder organitzar els taller de cada classe.

El centre per altra banda confecciona o compra material , pera que pugui estar a l'abast de tots/es en l'aula d'hort escolar.

7.- AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.

L'avaluació de l'hort escolar persegueix fonamentalment la millora del mateix i no la mesura dels aprenentatges que es donen en ell, per això a l'hora d'avaluar l'hort escolar cal tindre en compte totes les fases de la seua posada en marxa i han de ser tots els implicats i implicades els que participen en ella, principalment l'alumnat, vertaders protagonistes i artífexs de l'hort.

PLANIFICACIÓ.	HORT ESCOLAR.	RESULTATS.
<ul style="list-style-type: none"> • Motivació. • Interessos i necessitats dels alumnes/as. • Integració curricular. • Objectius i continguts. • Contactes: ajuntament, grups, veïns, etc. • Recursos: terreny, instruments, materials.	<ul style="list-style-type: none"> • Mètode: treball en grup, investigació. • Activitats. • Ambient del grup. • Actituds. • Temporalització. • Coherència amb l'educació ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> • Assoliment dels objectius. • Resultats esperats. • Resultats imprevistos. • Canvi d'actituds. • Collites. • Millora ambiental de l'entorn: jardí, interior, etc.
Disseny i organització de l'hort	Aspectes que es poden millorar	Canvis i millores que es proposen
Propostes de millora:		

L'avaluació del procés ha d'efectuar-se de manera contínua, començant pels processos previs d'organització i planificació (contacte amb possibles col·laboradors, motivació de l'alumnat, etc.), seguint per l'execució i manteniment de l'hort (metodologia, treball en grup, ambient de confiança, posada a punt dels instruments i dels recursos, fonts d'informació variades, moments de reflexió i síntesi, etc.) i acabant amb una valoració global en què les respostes dels alumnes i les alumnes a les diferents activitats seran molt tingudes en compte a l'hora de revisar la marxa de l'hort i planificar modificacions i millores per a pròxims cursos.

Respecte a l'aprenentatge dels alumnes i alumnes proposem una primera avaluació inicial diagnòstica per a avaluar els seus coneixements previs sobre recursos naturals (sòl, aire, aigua, energia,...) o sobre cadenes alimentoses, per exemple. L'avaluació permanent pot estar més centrada en l'aprenentatge de procediments i actituds: observació, creativitat, classificació, responsabilitat en les tasques, esperit cooperatiu, rigor en l'execució, etc.

8.- AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

Tots els projectes requereixen ser avaluats tant com en procés en si, com en termes de resultats. És important preveure com es portaran a terme tant l'avaluació continua com l'avaluació final.

L'avaluació continua és necessària perquè ens permet corregir desviacions i problemes que s'han presentat en el procés d'execució del projecte. És important realitzar aquestes avaluacions sinó al final ens podem adonar que no s'han complert la majoria d'objectius proposats. Els resultats de l'avaluació és mesuren en funció del compliment del objectius des de el punt de vista de l'eficàcia i l'eficiència.

Un projecte és eficaç quan s'aconsegueixen els objectius previstos i és eficient quan es compleixen les activitats previstes juntament amb el compliment del pressupost disponible. En un hort ecològic escolar s'ha d'avaluar el procés d'execució i manteniment de l'hort, la resposta dels alumnes, com el grau d'atenció i la implicació dels infants i la dels altres membres de la comunitat educativa a les diverses activitats proposades. I per últim hem d'avaluar l'aprenentatge dels infants, per avaluar aquests, podem realitzar una prova de coneixements previs sobre els aspectes relacionats amb el cultiu d'hortalisses, les relacions dels éssers vius am l'ecosistema, les relacions de la salut amb la alimentació, entre d'altres, d'aquesta manera valorarem si els coneixements van augmentant al llarg del curs. També destacar que sempre s'avalua el procés d'aprenentatge, mai el resultat com a tal.